

ZAPISNIK

sa 52. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore,
održane 17. septembra 2019. godine

Sjednica je počela u 13 sati i 15 minuta.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik dr Suad Numanović, predsjednik Odbora.

Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: dr Halil Duković, Maja Bakrač, mr Boris Mugoša, dr Nedžad Drešević i Janko Vučinić.

Sjednici Odbora su, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali poslanica Jovanka Laličić, kao zamjena poslanika Nikole Divanovića i poslanik Danijel Živković, kao zamjena poslanice Maje Bakrač, do dolaska poslanice Bakrač na sjednicu.

U ime predlagača, Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu i Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju obrazložila je poslanica dr Branka Bošnjak.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. PREDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O RADU KOJE SU PREDLOŽILE POSLANICE DR BRANKA BOŠNJAK, DR LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ, DR VERA BULATOVIĆ I MARINA JOČIĆ;**
- 2. PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU KOJE SU PREDLOŽILE POSLANICE DR BRANKA BOŠNJAK, DR LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ, DR VERA BULATOVIĆ I MARINA JOČIĆ; I**
- 3. TEKUĆA PITANJA.**

Odbor nije prihvatio predlog poslanika Janka Vučinića (člana Odbora) da se dnevni red dopuni tačkom u okviru koje bi se razmotrila mogućnost održavanja kontrolnog saslušanja nadležnog ministra, povodom aktuelnih dešavanja vezanih za dodjelu stambenih kredita i raspodjelu stanova.

PRVA TAČKA

Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu koji su predložile poslanice dr Branka Bošnjak, dr Ljiljana Đurašković, dr Vera Bulatović i Marina Jočić

Poslanica dr Branka Bošnjak rekla je da je, podstaknuta ukupnim dešavanjima u zdravstvu i položajem ljekara i zdravstvenih radnika, kao i njihovim apelima da se taj položaj unaprijedi, predložila brisanje člana 51 Zakona o radu, zbog njegove česte zloupotrebe. Ljekari pojedine struke opterećeni su do te mjere da imaju i do 100 sati prekovremenog rada na mjesečnom nivou dok Zakon propisuje maksimalno 40 prekovremenih sati, što dovodi do toga da oni prave greške u svom radu. Takve situacije prouzrokuju to da javnost govori o greškama ljekara dok niko ne vodi računa koliko su oni opterećeni. Ovom izmjenom bi se učinila usluga ljekarima da maksimalan broj njihovih prekovremenih sati bude 40, a da se svi sati preko toga regulišu kroz obligacione odnose, odnosno ugovorom o dopunskom radu, po tržišnoj cijeni tog rada. Bošnjak je, na sjednici, iznijela problem neplaćanja prekovremenog rada i naglasila da je, po njenim saznanjima, takvih slučajeva najviše na sjeveru Crne Gore. U tom smislu, istakla je, brisanjem ovog člana Zakona stvorili bi se jednaki uslovi za sve ljekare kao i mogućnost da svi oni koji žele da rade prekovremeno budu na raspolaganju, kad za tim radom postoji potreba. Ovi problemi su, između ostalog, razlog odlaska ljekara kako u privatne klinike tako i u inostranstvo, zaključila je Bošnjak.

Predsjednik Odbora dr Suada Numanović naveo je da je Predlog zakona o radu predviđen Planom rada Vlade za ovu godinu i očekuje se da on stigne u skupštinsku procedure do kraja godine. Novi Zakon o radu usklađuje se sa 14 direktiva Evropske unije. Važno je istaći da se između ostalog predviđa i organizacija radnog vremena u specifičnim djelatnostima što je direktno vezano sa prvom tačkom dnevnog reda sjednice. Specifičnost zdravstvene djelatnosti ogleda se u neophodnosti kontinuirane zdravstvene zaštite 24 sata na dan 365 dana u godini. Član 51 Zakona o radu propisuje postojanje mogućnosti uvođenja dopunskog rada u zdravstvenim ustanovama i ta se mogućnost ne može i ne smije tretirati kao obaveza. Numanović je rekao da nema saznanja o neplaćanju dopunskog rada ljekarima, bez obzira da li se radi o sjeveru ili nekoj drugoj regiji Crne Gore i istakao da nijedna zdravstvena ustanova nema pravo na to. Kada je u pitanju dopunski rad, bitan element je potreba za zaključenjem ugovora, koji će definisati naknadu za izvršeni rad i vrijeme trajanja tog rada. Potpisivanje takvog ugovora, od strane ljekara i poslodavca, jasan je znak saglasnosti koji proizvodi pravno dejstvo, istakao je Numanović.

Član Odbora mr Boris Mugoša izrazio je saglasnost sa poslanicom Bošnjak u smislu zloupotrebe norme koja se odnosi na dopunski rad ljekara. Istakao je da, po njegovim

saznanjima, nije sporno dežurstvo od 40 sati, koje podrazumijeva tri radna dana i vikend. Međutim dešava se da se na spisku dežurstva nalaze lica sa preko 40 sati koji su dozvoljeni Zakonom. Takođe, naglasio je neophodnost odmora za ljekare nakon dežurstva, jer smatra da nijedan ljekar, nakon rada od 24 sata, ne može se adekvatno posveti pacijentu. Osvrćući se na mišljenje koje je Vlada dostavila na ovaj predlog zakona zapitao se koliko je ugovora, kojima se reguliše dopunski rad, potpisano. Prilikom kreiranja novih zakonskih propisa posebno treba voditi računa što znači pripravnost i kako se ona tretira u zdravstvu. Takođe, naveo je da je, prema njegovim saznanjima, pripravnost veoma slabo plaćena u Crnoj Gori. Ugovor između poslodavca i ljekara predstavlja saglasnost obje strane i ako jedna strana nije saglasna takav ugovor se ne može potpisati. U tom smislu poslanik Mugoša se zapitao da li ljekar mora da radi nakon 40 sati dopunskog rada i naglasio da, po normi iz Zakona, teorijski ne postoji ograničenje dopunskog rada nakon tih 40 sati. Prema određenim podacima, prosječan broj ljekara na 1000 stanovnika u Crnoj Gori približan je nivou evropskog prosjeka. U vezi sa tim, postavlja se pitanje da li se ovakvi problemi dešavaju zbog loše organizacije rada rukovodioca zdravstvenih ustanova ili zbog deficita koji se, usljed specijalizacija, pojavljuje u određenim strukama. Ako se ispoštuje suština zakonske norme, da se potpisuju ugovori za dopunski rad, po dogovorenim cijenama rada, zadovoljni će biti i ljekari i pacijenti. Na taj način će se izbjeći potreba angažovanja ljekara iz inostranstva što košta mnogo više od angažovanja ljekara iz zdravstvenog sistema Crne Gore, naveo je Mugoša. Mišljenja je da bi brisanje ove norme bilo previše radikalno i da kroz definisanje novog Zakona o radu treba napraviti određene korekcije kojima bi se spriječile njene zloupotrebe. Na kraju izlaganja, poslanik je istakao da se u javnosti stvara loša slika kada su u pitanju zdravstveni radnici i da, zbog loših pojedinaca, ne treba generalizovati ljekarsku profesiju.

Član Odbora dr Halil Duković istakao je da je ljekarska praksa oblast sa najviše specifičnosti i da upravo te specifičnosti vode ka tome da se ljekarska služba najčešće uređuje prema potrebama građana i da ih zakon mora, u dovoljnoj mjeri, prepoznati. Da bi zdravstveni sistem funkcionisao potrebno je da bude funkcionalan 24 sata, a ukidanjem norme, koja ljekarima omogućava dežurstva, to se ne može postići, posebno u situaciji manjka kadrova zbog velikog broja ljekara koji su na specijalizaciji. Duković je naglasio da ljekari nisu dovoljno plaćeni i konstatovao da koliko god se povećaju plate zaposlenima u zdravstvu i prosvjeti, kao temeljima svakog društva, to nije dovoljno.

Poslanica Jovanka Laličić istakla je da zloupotreba primijene nekog člana zakona ili zakona u cjelosti ne mora biti osnov da se odma ide u njegovu izmjenu. Poslanica je navela da bi ukidanje ove norme bilo preuranjeno, tim prije što su najavljene izmjene Zakona o radu, i da prvenstveno treba vidjeti koje su mjere inspeksijskog nadzora koje bi mogle obezbijediti njenu primjenu. Cilj ove norme je da se omogući neprekidna i kvalitetna zdravstvena usluga stanovništvu a primjena Zakona o obligacionim odnosima nije garant da će se to ostvariti, zaključila je Laličić.

Član Odbora Janko Vučinić rekao je da je član 51 Zakona o radu u koliziji sa članovima tog zakona koji propisuju puno radno vrijeme i prekovremeni rad. U tom smislu smatra da ovaj član nije dovoljno precizan i da, iz tog razloga, dolazi do njegove zloupotrebe u praksi. Zbog svega navedenog, poslanik Vučinić je naveo da je saglasan sa brisanjem pomenutog člana važećeg zakona.

Poslanica dr Branka Bošnjak napomenula je da predložena izmjena ne treba da utiče na dozvoljeni prekovremeni rad od 40 sati, već na zloupotrebe koje se dešavaju a podrazumijevaju rad nakon tih 40 sati. Po njenim saznanjima, kako je naglasila, niko od ljekara nije potpisivao ugovor o dopunskom radu, već poneka ustanova upozna Ministarstvo zdravlja o njihovom prekovremenom radu, nakon dozvoljenih 40 sati, pa, na taj način, neki od njih i budu plaćeni za taj rad. U tom smislu poslanica je istakla da zdravstveni sistem treba da funkcioniše na taj način da nadležni ministar i rukovodioci ustanova utvrde koliko, kad i kojeg kadra je potrebno i kako će biti plaćen. Brisanje člana 51 Zakona o radu ne znači ukidanje dežurstva već bolju raspodjelu radnih sati preko dozvoljenih 40 prekovremenih, tj. da rade oni ljekari koji žele i mogu odgovoriti toj potrebi.

Član Odbora dr Nedžad Drešević rekao je da Predlog zakona, koji je podnijela poslanica Bošnjak, kao i tok rasprave na sjednici potvrđuju da se, po pitanju problema u zdravstvu, mora nešto raditi. Podsjetio je na iskustva sa studijske posjete Republici Sloveniji, gdje su se članovi Odbora upoznali sa stanjem u njihovom zdravstvenom sistemu. Drešević je napomenuo da, iako raspolaže sa budžetom od oko tri i po milijarde eura, zdravstveni sistem Republike Slovenije i dalje ima problema da zadrži svoje ljekare. S tim u vezi je naglasio da požrtvovanost, profesionalnost i rad ljekara u Crnoj Gori, koji rade u uslovima mnogo manjeg budžeta, ne smiju ostati nenagrađeni u smislu neplaćanja prekovremenog rada. Zdravstvena služba je takva da mora stalno biti na raspolaganju građanima, pogotovo u slučajevima manjka ljekara kakav je i slučaj Crne Gore.

Odbor je, u ovom predlogu zakona, konstatovao određene pravno-tehničke greške i predložio njihovu korekciju.

Predstavnica predlagača zakona poslanica dr Branka Bošnjak saglasila se sa predloženim korekcijama.

Nakon održane rasprave, Odbor se, glasanjem, izjasnio o Predlogu zakona o izmjeni Zakona o radu na sljedeći način: jedan glas "za", nije bilo glasova "protiv" i šest glasova "uzdržan".

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine, određen je poslanik dr Halil Duković, član Odbora.

DRUGA TAČKA

Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koji su predložile poslanice dr Branka Bošnjak, dr Ljiljana Đurašković, dr Vera Bulatović i Marina Jočić

Poslanica dr Branka Bošnjak rekla je da je poenta ovog predloga zakona da se ljudima koji su imali obavezu služenja vojnog roka, taj period služenja vojske uračuna u staž, ne u smislu plaćanja poreza i doprinosa, već u smislu kumulativnog broja godina potrebnog za ostvarivanje prava na penziju. Predlog zakona je namjerno usmjeren na dio Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koji se odnosi na poseban staž iz razloga što Zakon propisuje poseban staž ženama za djecu koju rode, i to šest mjeseci po djetetu. Predlog se takođe odnosi i na žene jer su, u jednom periodu, i one mogle dobrovoljno da služe vojni rok, pa ne treba ni njih, kojih nije značajan broj, isključiti iz mogućnosti da im se taj period uračuna u posebni staž. Poslanica Bošnjak smatra da ovaj predlog zakona treba podržati pogotovo u ovom trenutku kad se pomjera starosna granica za sticanje prava na penziju. Usvajanje predloženog zakona ne bi bio udar na budžet Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje jer je ova dopuna zakona koncipirana na dobrovoljnoj osnovi, što znači da ne moraju svi koristiti datu mogućnost.

Član Odbora Janko Vučinić rekao je da smatra, suprotno mišljenju Vlade koje je dostavljeno za ovaj predlog zakona, da ljudi koji su služili vojsku i te kako su zaslužili pravo predloženo ovim zakonom, bez obzira što se, za vrijeme njihovog služenja, nisu uplaćivali doprinosi za penzijsko osiguranje. U tom smislu rekao je da će podržati predloženi zakon.

Poslanica Jovanka Laličić navela je da postoji bojazan od lančane reakcije u smislu, da bi usvajanje ovog zakona izazvalo i neke druge zahtjeve koji nisu primjereni.

Član Odbora dr Halil Duković istakao je problem dokazivanja služenja vojske za one pojedince koji su je služili za vrijeme bivše države SFRJ.

Predsjednik Odbora dr Suad Numanović rekao je da je jasno da se sistem penzijskog i invalidskog osiguranja temelji na uplati doprinosa za to osiguranje, kao i da bi usvajanje ovog predloga izazvalo određene nejednakosti u smislu ko jeste a ko nije ostvario to pravo. S obzirom da se trenutno radi na izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, takav a i slični zahtjevi će se uvrstiti u Zakon, ako se, na tripartitnoj osnovi, postigne dogovor između socijalnih partnera, zaključio je Numanović.

Predstavnica predlagača zakona poslanica dr Branka Bošnjak saglasila se sa amandmanom Odbora pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaje sastavni dio Predloga zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i o njemu Skupština posebno ne odlučuje.

Nakon održane rasprave, Odbor se, glasanjem, izjasnio o Predlogu zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju na sljedeći način: jedan glas “za”, tri glasa “protiv” i tri glasa “uzdržan”.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine, određen je poslanik dr Halil Duković, član Odbora.

TREĆA TAČKA

Tekuća pitanja

U okviru tačke “Tekuća pitanja” članovi Odbora su razmotrili mogućnost realizacije studijske posjete u narednom periodu, u skladu sa Planom rada Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje za 2019. godinu.

Zapisnici sa 49, 50. i 51. Sjednice Odbora usvojeni su jednoglasno.

Sjednica je završena u 14 sati i 15 minuta.

Sekretarka Odbora

Snežana Kaluđerović

Predsjednik Odbora

Dr Suad Numanović

